

Hoàng Công Tuấn

Trưởng phòng Nghiên cứu Khách hàng tổ chức

Tuan.HoangCong@mbs.com.vn

Nguyễn Trọng Việt Hoàng

Chuyên viên Nghiên cứu

Hoang.NguyenTrong@mbs.com.vn

TRIỂN VỌNG KINH TẾ THẾ GIỚI

Tóm tắt nội dung:

Tăng trưởng toàn cầu được dự đoán sẽ giảm tốc từ 5,9% vào năm 2021 xuống 4,4% vào năm 2022, giảm 0,5% so với Triển vọng Kinh tế Thế giới tháng 10 chủ yếu cho các sửa đổi dự báo ở hai nền kinh tế lớn là Mỹ và Trung Quốc. Tăng trưởng GDP 2022 tại Hoa Kỳ đã bị điều chỉnh giảm 1,2% do giả định loại bỏ gói chính sách tài khóa đầu tư công ra khỏi đường cơ sở, tăng tốc rút gói hỗ trợ tiền tệ và tình trạng thiếu hụt nguồn cung kéo dài. Tại Trung Quốc, dịch bệnh đã tác động trực tiếp lên nền kinh tế, cũng như những khó khăn tài chính dài hạn của các tập đoàn bất động sản, đã dẫn đến mức giảm 0,8% cho dự báo tăng trưởng năm 2022.

Năm 2021, bất chấp tình hình bất ổn do dịch bệnh, giá dầu thế giới đã tăng hơn 50% so với năm 2020. Đây là mức tăng mạnh nhất của giá dầu trong vòng 12 năm trở lại đây. Theo báo Kinh doanh Vùng Vịnh, đà tăng của giá dầu được dự báo sẽ vẫn chưa dừng lại trong năm 2022, thậm chí có thể lên tới 125 USD/thùng. Tuy nhiên, theo dự báo của IEA, giá dầu Brent sẽ chỉ giao dịch ổn định ở quanh mức 80 USD/thùng.

Bộ Lao động Mỹ cho biết biên chế phi nông nghiệp đã tăng 199.000 việc làm trong tháng trước. Dữ liệu cho tháng 11 đã được sửa đổi để cho thấy bằng lương tăng 249.000 việc làm thay vì 210.000 được báo cáo trước đó. Tỷ lệ thất nghiệp của Mỹ giảm xuống còn 3,9%, thấp nhất kể từ tháng 2 năm 2020, cho thấy sự phục hồi bền vững của thị trường việc làm nhờ nền kinh tế phục hồi nhanh và nhu cầu lao động mạnh mẽ.

Lạm phát tại Mỹ tăng lên với tốc độ nhanh nhất trong 12 tháng trong gần 40 năm vào tháng 12 năm 2021. Chỉ số giá tiêu dùng đã tăng 7%, theo tổng cục thống kê Mỹ. Tính trên cơ sở hàng tháng, CPI đã tăng 0,5%. Nếu loại trừ giá thực phẩm và năng lượng, CPI lõi tăng 5,5% so với năm trước và 0,6% so với tháng trước. Con số này so với ước tính là 5,4% và 0,5%.

Vào đầu tháng 1 năm 2022, ngân hàng trung ương Mỹ cho biết rằng họ sẽ tăng gấp đôi tốc độ thu hẹp khoản mua tài sản, đưa nó đi đúng hướng để sớm kết thúc quá trình nới lỏng. Sau khi giữ chi phí đi vay gần bằng 0 kể từ tháng 3 năm 2020, các dự báo được công bố cùng với tuyên bố cho thấy các quan chức của Fed kỳ vọng sẽ tăng lãi suất lên đến 0,75% vào cuối năm 2022.

Các chuyên gia ước tính, thâm hụt ngân sách tại các quốc gia đang phát triển và thu nhập thấp trên toàn cầu sẽ giảm khoảng 3% trong năm tới và sẽ trở lại mức như trước đại dịch vào năm 2026. Các quốc gia này, chắc chắn, sẽ yêu cầu thêm các khoản viện trợ từ nước ngoài và thậm chí trong một số trường hợp là tái cơ cấu nợ. Theo dự đoán sơ bộ của Quỹ tiền tệ Quốc tế, tổng mức dư nợ toàn cầu đã gia tăng 27 nghìn tỷ USD mỗi năm lên mức 226 nghìn tỷ USD vào năm 2020. Dự kiến năm 2021, tổng mức dư nợ toàn cầu sẽ vẫn ở mức cao kỷ lục, tương đương 100% GDP, trước khi có dấu hiệu giảm dần.

Triển vọng kinh tế thế giới

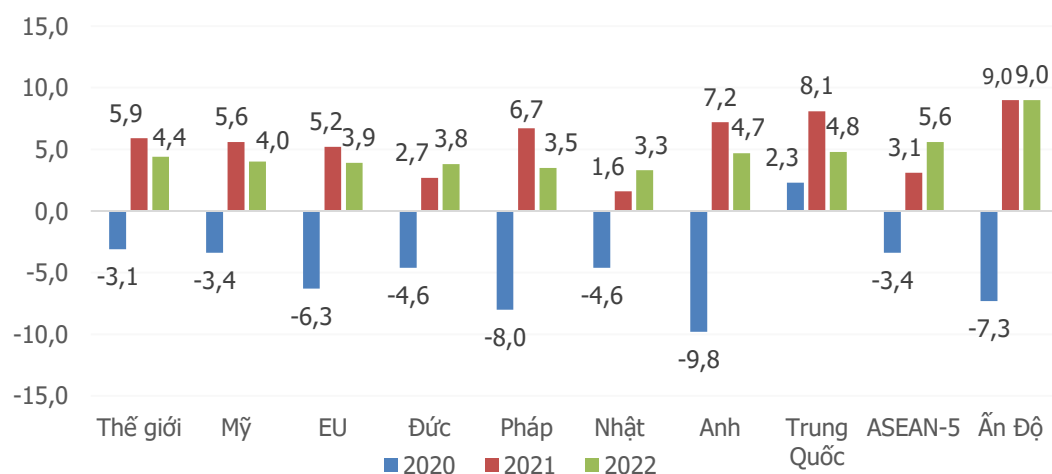
Tăng trưởng kinh tế

Tăng trưởng kinh tế toàn cầu năm 2022 được dự báo sẽ thấp hơn so với ước tính ban đầu. Nhiều quốc gia đã tái áp dụng các chính sách hạn chế khi biến chủng Omicron bùng phát. Tại Hoa Kỳ, cũng như nhiều thị trường mới nổi và các nền kinh tế đang phát triển khác, giá năng lượng tăng đi cùng với đứt gãy nguồn cung đã dẫn đến lạm phát trên diện rộng và cao hơn dự tính. Tại Trung Quốc, sự giảm nhiệt của ngành bất động sản và tiêu dùng cá nhân phục hồi chậm hơn dự kiến đã kìm hãm triển vọng tăng trưởng cho quốc gia này.

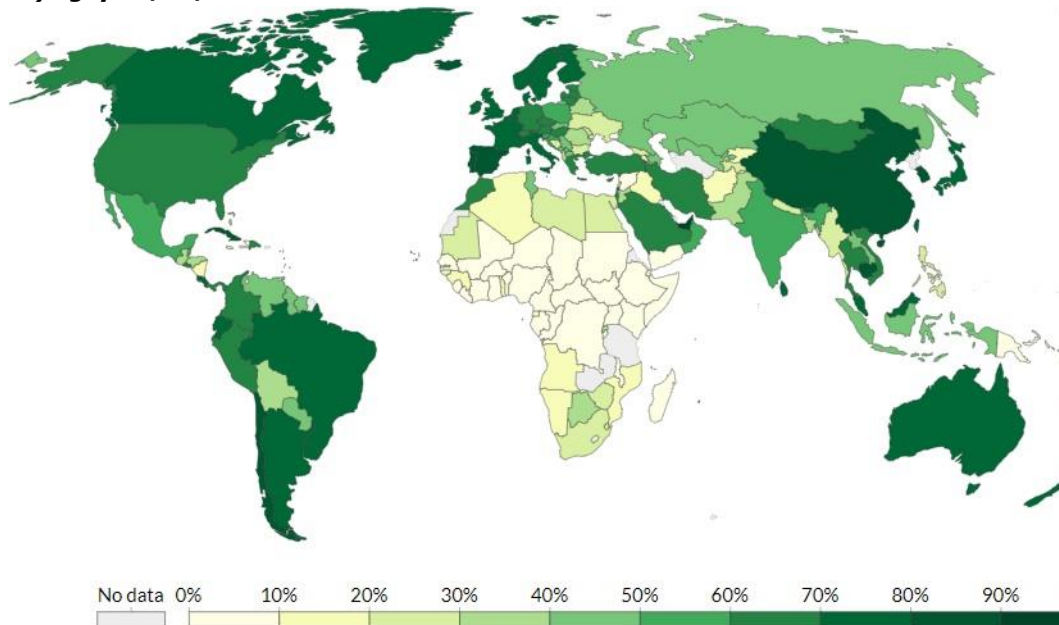
Tăng trưởng toàn cầu được dự đoán sẽ giảm tốc từ 5,9% vào năm 2021 xuống 4,4% vào năm 2022, giảm 0,5% so với Triển vọng Kinh tế Thế giới tháng 10 chủ yếu cho các sửa đổi dự báo ở hai nền kinh tế lớn là Mỹ và Trung Quốc. Tăng trưởng GDP 2022 tại Hoa Kỳ đã bị điều chỉnh giảm 1,2% do giả định loại bỏ gói chính sách tài khóa đầu tư công khôi phục cơ sở, tăng tốc rút gói hỗ trợ tiền tệ và tình trạng thiếu hụt nguồn cung kéo dài. Tại Trung Quốc, dịch bệnh đã tác động trực tiếp lên nền kinh tế, cũng như những khó khăn tài chính dài hạn của các tập đoàn bất động sản, đã dẫn đến mức giảm 0,8% cho dự báo tăng trưởng năm 2022. Vào năm 2023, tăng trưởng toàn cầu được dự báo sẽ giảm xuống còn 3,8%. Mặc dù con số này cao hơn 0,2% so với dự báo trước đó, tuy nhiên phần lớn là do sự phục hồi kinh tế vào nửa cuối năm 2022 khi các khó khăn và rào cản hiện tại được gỡ bỏ.

Ước tính vào cuối năm 2022, các vấn đề liên quan đến dịch bệnh Covid-19 ở hầu hết các quốc gia sẽ giảm xuống mức thấp, khi tỷ lệ tiêm chủng được cải thiện trên toàn cầu và các loại thuốc điều trị Covid-19 dần hiệu quả hơn. Tính đến tháng 12 năm 2021, tỷ lệ tiêm chủng trên toàn dân tại các quốc gia phát triển đã tăng từ 60% lên 80%, trong khi tốc độ tiêm chủng đã bị đình trệ ở nhiều quốc gia khác. Tỷ lệ tiêm chủng trên toàn dân ở phần lớn các quốc gia mới nổi dự kiến sẽ duy trì ở ngưỡng 50% cho đến năm 2023. Ngoại trừ Trung Quốc, quốc gia này đã đạt tỷ lệ tiêm chủng trên 70% dân số vào hồi tháng 10. Tỷ lệ tiêm chủng thấp và các biện pháp hỗ trợ tài chính ít ỏi tại các quốc gia có thu nhập thấp dẫn đến hậu quả kinh tế kéo dài. Trong khi GDP thực tế của các nền kinh tế phát triển được dự đoán sẽ trở lại mức dự báo trước đại dịch vào năm 2022, GDP của các nền kinh tế có thu nhập thấp và đang phát triển, dự kiến, sẽ duy trì ở mức trung bình dưới 3% so với mức dự báo trước đại dịch.

2021 GDP and 2022 GDP Forecast (%)

Tỷ lệ trong tổng dân số đã được nhận ít nhất một liều vaccine Covid-19 (% Tổng dân số) ngày 15/01/2022

Nguồn: IMF, OurWorldInData

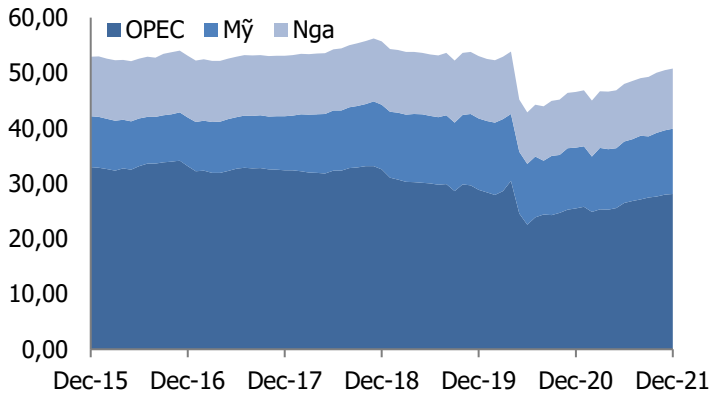
Thị trường dầu mỏ

Năm 2021, bất chấp tình hình bất ổn do dịch bệnh, giá dầu thế giới đã tăng hơn 50% so với năm 2020. Đây là mức tăng mạnh nhất của giá dầu trong vòng 12 năm trở lại đây. Theo báo Kinh doanh Vùng Vịnh, đà tăng của giá dầu được dự báo sẽ vẫn chưa dừng lại trong năm 2022, thậm chí có thể lên tới 125 USD/thùng. Tuy nhiên, theo IEA giá dầu Brent lại dự kiến sẽ giảm xuống mức ổn định quanh 80 USD/thùng. Những lo lắng ban đầu với biến thể Omicron đang dần phai nhạt trên thị trường dầu thô. Các dự báo hiện nay cho thấy nhu cầu dầu của thế giới sẽ có thể đạt gần 100 triệu thùng/ngày, tức về xấp xỉ mức trước đại dịch.

Theo IEA, OPEC và các đối tác, gọi tắt là OPEC+ đang khá tự tin vào đà tăng của nhu cầu dầu trong năm 2022. Khả năng cao là OPEC+ sẽ tiếp tục mức tăng sản lượng thêm 400 nghìn thùng/ngày trong tháng tới. Đặc biệt, trong bối cảnh lượng dầu dự trữ tại các nước phát triển hiện nay đang ở thấp hơn mức trung bình giai đoạn 2015 - 2019 tới 170 triệu thùng. Như vậy, nhu cầu dầu của thế giới dự báo sẽ tăng không ít trong năm 2022 nhưng trong bối cảnh đó nhiều nước xuất khẩu dầu hiện nay lại ở trong tình thế có muốn tăng sản lượng hơn cũng không còn khả năng.

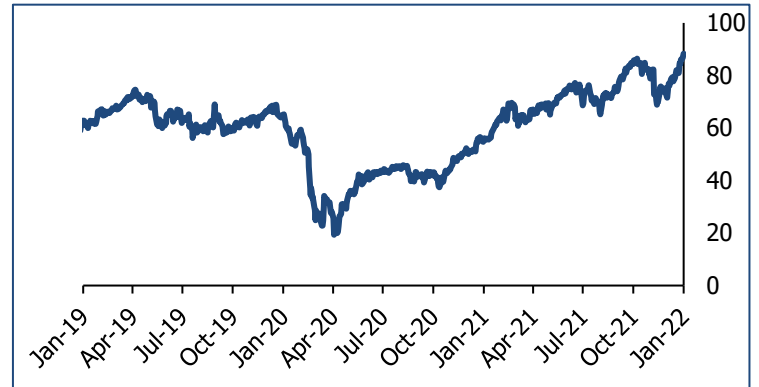
Vào năm 2021, lượng rút từ tồn kho xăng dầu toàn cầu đạt trung bình 1,4 triệu thùng mỗi ngày và góp phần làm tăng giá dầu thô. Việc giảm hàng tồn kho này là do tiêu thụ xăng dầu quay trở lại nhanh hơn sản lượng xăng dầu sau khi đại dịch Covid-19 bắt đầu vào năm 2020. Các chuyên gia kỳ vọng sản lượng xăng dầu toàn cầu sẽ tăng 5,5 triệu thùng/ngày vào năm 2022, nhờ sự gia tăng sản lượng ở Hoa Kỳ, OPEC và Nga, cùng chiếm 84%, tương đương 4,6 triệu thùng/ngày, trong mức tăng trưởng.

Sản lượng dầu thô (triệu thùng/ngày)

Nguồn: Bloomberg

Diễn biến giá dầu Brent (USD/thùng)

Nguồn: Bloomberg

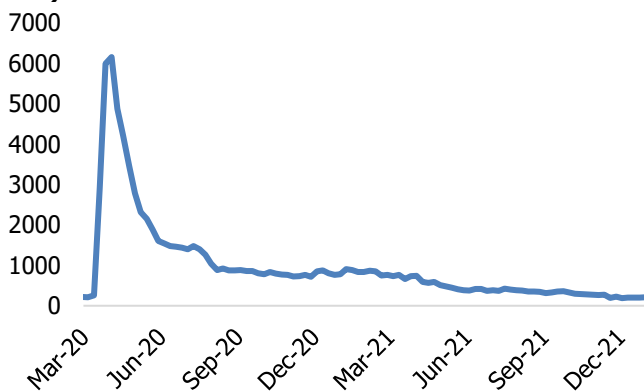
Thị trường lao động

Năm 2021 là một năm chuyển tiếp. Việc triển khai rộng rãi vắc-xin vào đầu năm đã làm dấy lên viễn cảnh đại dịch đã kết thúc. Tuy nhiên, điều đó đã không thành hiện thực. Các biến chủng mới và tỷ lệ tiêm chủng không đồng đều tại Mỹ và các nước khác đã dẫn đến làn sóng tiếp tục lây nhiễm Covid-19. Kết quả khiến thị trường lao động bắt đầu trở lại từ tình trạng tụt hậu nhất của đại dịch, nhưng vẫn chưa thể thoát ra hoàn toàn. Việc làm đã tăng nhanh chóng, cũng như tiền lương. Những xu hướng này có thể tiếp tục vào năm 2022.

Việc làm tại Mỹ tăng ít hơn dự kiến trong tháng 12 trong bối cảnh thiếu công nhân và mức tăng việc làm có thể vẫn ở mức vừa phải trong thời gian tới do các biến thể Omicron làm gián đoạn hoạt động kinh tế. Bộ Lao động Mỹ cho biết trong báo cáo việc làm được theo dõi chặt chẽ hàng tuần, biên chế phi nông nghiệp đã tăng 199.000 việc làm trong tháng trước. Dữ liệu cho tháng 11 đã được sửa đổi để cho thấy bảng lương tăng 249.000 việc làm thay vì 210.000 được báo cáo trước đó.

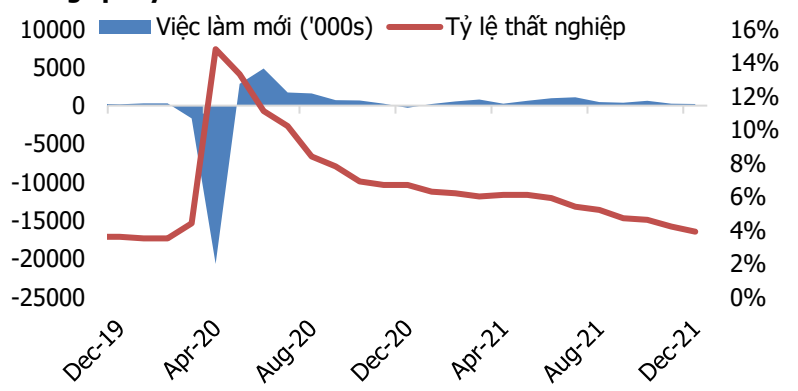
Tỷ lệ thất nghiệp của Mỹ giảm xuống còn 3,9%, thấp nhất kể từ tháng 2 năm 2020, cho thấy sự phục hồi bền vững của thị trường việc làm nhờ nền kinh tế phục hồi nhanh và nhu cầu lao động mạnh mẽ. Tỷ lệ này vẫn cao hơn một chút so với mức trước khủng hoảng, nhưng sẽ giảm hơn nữa trong những tháng tới khi các công ty dần lấp đầy các vị trí tuyển dụng. Số người thất nghiệp giảm 483.000 người xuống còn 6,3 triệu người.

Số đơn xin trợ cấp thất nghiệp tại Mỹ theo tuần ('000 đơn)

Nguồn: Bloomberg

Tỷ lệ thất nghiệp và số lượng việc làm phi nông nghiệp mới hàng tháng tại Mỹ

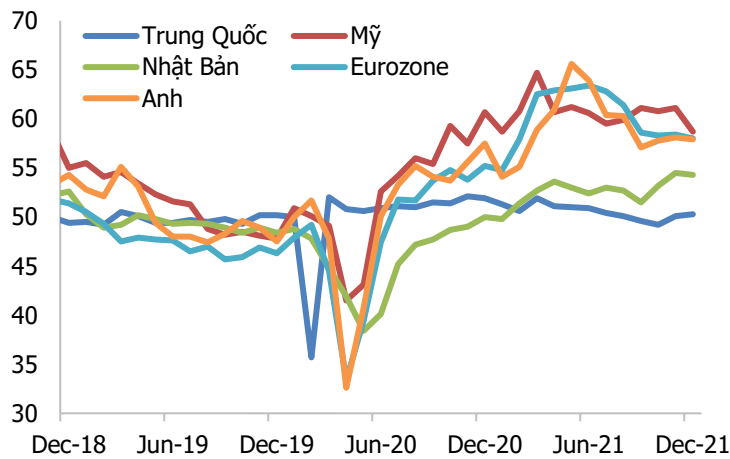
Nguồn: Bloomberg

Sản xuất và tiêu dùng

Lạm phát tại Mỹ tăng lên với tốc độ nhanh nhất trong 12 tháng trong gần 40 năm vào tháng 12 năm 2021. Chỉ số giá tiêu dùng đã tăng 7%, theo tổng cục thống kê Mỹ. Tính trên cơ sở hàng tháng, CPI đã tăng 0,5%. Nếu loại trừ giá thực phẩm và năng lượng, CPI lõi tăng 5,5% so với năm trước và 0,6% so với tháng trước. Con số này so với ước tính là 5,4% và 0,5%.

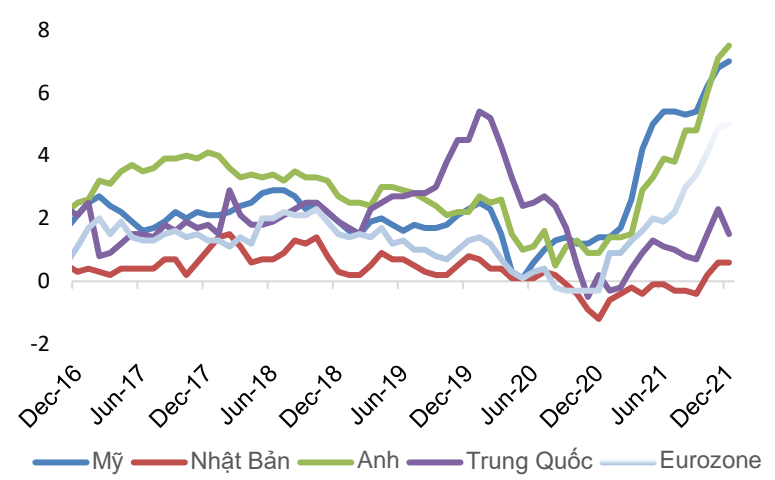
Chi phí tạm trú, chiếm gần một phần ba tổng chi phí này, tăng 0,4% trong tháng và 4,1% trong năm. Đó là tốc độ nhanh nhất kể từ tháng 2 năm 2007. Giá xe đã qua sử dụng, vốn là yếu tố chính gây ra sự gia tăng lạm phát trong thời đại dịch Covid-19 do những hạn chế của chuỗi cung ứng khiến sản xuất xe mới bị hạn chế, đã tăng thêm 3,5% trong tháng 12 và 37,3% cả năm. Ngược lại, giá năng lượng hầu hết đều giảm trong tháng, giảm 0,4% do dầu nhiên liệu giảm 2,4% và xăng giảm 0,5%. Tuy nhiên, tổng mức tăng vẫn ở mức 29,3% trong giai đoạn 12 tháng, bao gồm mức tăng 49,6% đối với giá xăng.

PMI sản xuất một số nền kinh tế lớn

Nguồn: Bloomberg

Lạm phát một số nền kinh tế lớn (%)

Nguồn: Bloomberg

Chính sách

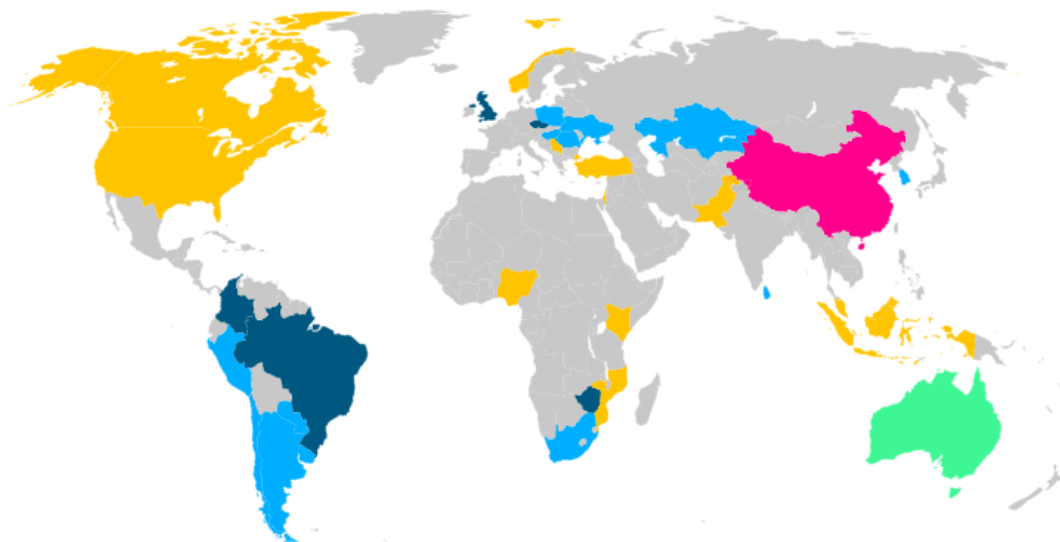
Chính sách tiền tệ

Lạm phát tại Mỹ tăng nhanh đến chóng mặt, cùng với phản ứng của thị trường và các nhà hoạch định chính sách đã gây ra rủi ro đáng kể lên triển vọng tăng trưởng kinh tế Mỹ. Lạm phát hiện có thể đang đè nặng lên đời sống của người tiêu dùng và dự kiến sẽ thúc đẩy quá trình thắt chặt của Cục Dự trữ Liên bang. Trong giai đoạn chuyển đổi chính sách tiền tệ này, lãi suất dài hạn có thể thay đổi đáng kể theo một trong hai hướng tùy thuộc vào nhận thức của thị trường về mức độ thành công của chính sách tài khóa và tiền tệ trong việc kiềm chế lạm phát mà không làm chậm tăng trưởng kinh tế.

Vào đầu tháng 1 năm 2022, ngân hàng trung ương Mỹ cho biết rằng họ sẽ tăng gấp đôi tốc độ thu hẹp khoản mua tài sản, đưa nó đi đúng hướng để sớm kết thúc quá trình nới lỏng. Sau khi giữ chi phí đi vay gần bằng 0 kể từ tháng 3 năm 2020, các dự báo được công bố cùng với tuyên bố cho thấy các quan chức của Fed kỳ vọng sẽ tăng lãi suất lên đến 0,75% vào cuối năm 2022.

Chính sách Tiền tệ Toàn cầu vào Tháng 1 năm 2022

- Central bank has held rates in 2022
- ...cut rates in 2022
- ...hiked rates in 2022
- Set to hike this week or next
- Set to end QE next week

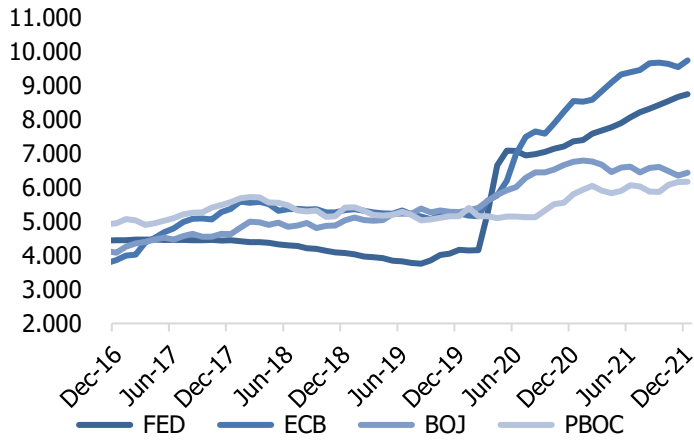
Nguồn: Bloomberg

Chính sách tài khoá

Chính sách tài khoá, theo Quỹ Tiền tệ Quốc tế, cần phải điều chỉnh theo từng trường hợp để xử lý các hậu quả do dịch bệnh Covid-19 gây ra. IMF đã viết trong Báo cáo Giám sát Tài khoá năm 2021: "Chính sách tài khoá tiếp tục được hỗ trợ, với mức thâm hụt ngân sách năm 2021 giảm trung bình khoảng 2% so với GDP". Theo IMF, tình trạng khan hiếm vắc xin và mức chi tiêu tăng mạnh cho các ưu tiên liên quan đến dịch bệnh đã và đang kìm hãm nỗ lực tăng trưởng kinh tế tại các thị trường mới nổi và các nước đang phát triển có thu nhập thấp. Các chuyên gia tin rằng những gói tài chính lớn được công bố bởi EU và Mỹ sẽ làm tăng thêm 4,6 nghìn tỷ USD vào GDP toàn cầu từ năm 2021 đến năm 2026.

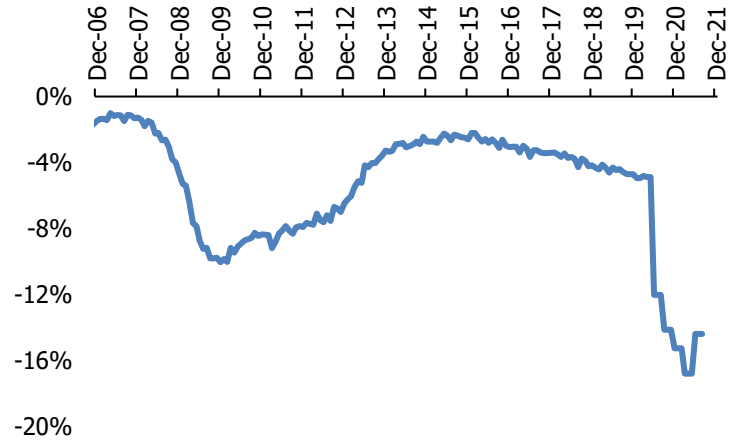
Theo nghiên cứu từ IMF, nhiều quốc gia đang phát triển và có thu nhập thấp sẽ không thể cung cấp hỗ trợ tài khoá cho quốc gia mình do mất khả năng trả nợ vì lãi suất tăng cao, kèm theo nguồn thu của chính phủ bị suy giảm. Các chuyên gia ước tính, thâm hụt ngân sách tại các quốc gia đang phát triển và thu nhập thấp trên toàn cầu sẽ giảm khoảng 3% trong năm tới và sẽ trở lại mức như trước đại dịch vào năm 2026. Các quốc gia này, chắc chắn, sẽ yêu cầu thêm các khoản viện trợ từ nước ngoài và thậm chí trong một số trường hợp là tái cơ cấu nợ. Theo dự đoán sơ bộ của Quỹ tiền tệ Quốc tế, tổng mức dư nợ toàn cầu đã gia tăng 27 nghìn tỷ USD mỗi năm lên mức 226 nghìn tỷ USD vào năm 2020. Dự kiến năm 2021, tổng mức dư nợ toàn cầu sẽ vẫn ở mức cao kỷ lục, tương đương 100% GDP, trước khi có dấu hiệu giảm dần.

Tổng tài sản trên bảng cân đối của các NHTW lớn (tỷ USD)

Nguồn: Bloomberg

Thâm hụt ngân sách Mỹ (% GDP)

Nguồn: Bloomberg

KHỐI NGHIÊN CỨU

Chúng tôi cung cấp các nghiên cứu kinh tế và cổ phiếu. Bộ phận nghiên cứu kinh tế đưa ra các báo cáo định kỳ về các vấn đề kinh tế vĩ mô, chính sách tiền tệ và thị trường trái phiếu. Bộ phận nghiên cứu cổ phiếu chịu trách nhiệm các báo cáo về công ty niêm yết, báo cáo công ty tiềm năng và báo cáo ngành. Khối Nghiên Cứu cũng đưa ra các bình luận và nhận định về thị trường thông qua bản tin là The Investor Daily.

CÔNG TY CỔ PHẦN CHỨNG KHOÁN MB (MBS)

Được thành lập từ tháng 5 năm 2000 bởi Ngân hàng TMCP Quân đội (MB), Công ty CP Chứng khoán MB (MBS) là một trong 5 công ty chứng khoán đầu tiên tại Việt Nam. Sau nhiều năm không ngừng phát triển, MBS đã trở thành một trong những công ty chứng khoán hàng đầu Việt Nam cung cấp các dịch vụ bao gồm: môi giới, nghiên cứu và tư vấn đầu tư, nghiệp vụ ngân hàng đầu tư, và các nghiệp vụ thị trường vốn. Mạng lưới chi nhánh và các phòng giao dịch của MBS đã được mở rộng và hoạt động có hiệu quả tại nhiều thành phố trọng điểm như Hà Nội, TP. HCM, Hải Phòng và các vùng chiến lược khác. Khách hàng của MBS bao gồm các nhà đầu tư cá nhân và tổ chức, các tổ chức tài chính và doanh nghiệp. Là thành viên Tập đoàn MB bao gồm các công ty thành viên như: Công ty CP Quản lý Quỹ đầu tư MB (MB Capital), Công ty CP Địa ốc MB (MB Land), Công ty Quản lý nợ và Khai thác tài sản MB (AMC), MBS có nguồn lực lớn về con người, tài chính và công nghệ để có thể cung cấp cho Khách hàng các sản phẩm và dịch vụ phù hợp mà rất ít các công ty chứng khoán khác có thể cung cấp.

MBS tự hào được nhìn nhận là

- Công ty môi giới hàng đầu, đứng đầu về thị phần môi giới từ năm 2009;
- Công ty nghiên cứu có tiếng nói trên thị trường với đội ngũ chuyên gia phân tích có kinh nghiệm, cung cấp các sản phẩm nghiên cứu về kinh tế và thị trường chứng khoán; và
- Nhà cung cấp đáng tin cậy các dịch vụ về nghiệp vụ ngân hàng đầu tư cho các công ty quy mô vừa.

MBS HỘI SỞ

Tòa nhà MB, số 21 Cát Linh, Đống Đa, Hà Nội
ĐT: + 84 24 7304 5688 - Fax: +84 3726 2601
Website: www.mbs.com.vn

TUYÊN BỐ MIỄN TRÁCH NHIỆM

Bản quyền thuộc về Công ty CP Chứng khoán MB (MBS). Những thông tin sử dụng trong báo cáo được thu thập từ những nguồn đáng tin cậy và MBS không chịu trách nhiệm về tính chính xác của chúng. Quan điểm thể hiện trong báo cáo này là của (các) tác giả và không nhất thiết liên hệ với quan điểm chính thức của MBS. Không một thông tin cũng như ý kiến nào được viết ra nhằm mục đích quảng cáo hay khuyến nghị mua/bán bất kỳ chứng khoán nào. Báo cáo này không được phép sao chép, tái bản bởi bất kỳ cá nhân hoặc tổ chức nào khi chưa được phép của MBS.